

တၢ်ကစီၣ်လၢ RBERN ပှၤန့ၣ်တၢ်အအိၣ်

ဆူ ကိုသရၣ်တဖၣ် ဒီး ပပှၤမၤလိကျိၣ်အါကလုာ် အဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်,

လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်တကျါဘၣ်အပူၤအံၤ, တၢ်ကစီၣ်တဖၣ်ဆိတလဲအသးတနံၤဘၣ်တနံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်တမံၤလၢ အမၤ အသးဒ်တၢ်အလီၢ်လီၢ်အသးန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲပတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢအဂၢၢ်အကျါဒီးပတၢ်သးအိၣ်လၢအကဂဲၤဆၢထၢၣ်လၢန ကပၤဖဲ ပယုကျဲလၢပကလဲၤသကိးတပူၤဃီလၢတၢ်ကထီၣ်သးအသိတကတီၢ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ပကိုသရၣ် တဘျူးဂၤဃုထီၣ်တ့ၢ် ပှၤလၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် စးထီၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးပှၤကိုဖိတဖၣ်လၢ အ့ထၢၣ်နဲး အဖိခိၣ်အခိၣ်ထံးတဘျီလၢလၢပှၤပှၤလၢအခိၣ်ထံးတဘျီလဲန့ၣ်လီၤ. ပှၤအဂၢၢ်တဖၣ်စးထီၣ် မၤတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် မၤသ့ ဒီးရဲၣ်လီၤ ကျဲလီၤတၢ်ဒီးပှၤဒီးဆိကမိၣ်ထံးဆးတၢ်လၢ ကဘၣ်မၤဘၣ်လိာ်တၢ်ပၣ်လီၤတၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လိအဆၢကတီၢ် တုၤလၢ တၢ်မၤလိန့ၣ် ကတၢ် လၢအဆၢကတီၢ် ဘၣ်ဘၣ်ကသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးပှၤအဂၢၢ်တဖၣ်လၢအယုဝဲဒၣ် လံာ်လိာ်တဖၣ်လၢ တၢ်စဲကျဲး ထုးထီၣ်အိၣ်သ့ လၢကကတဲာ်ကတီၢ်တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လိ-ခီဖျိ-အံၤမ့(လ) လၢခဲန့ၣ်တနံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် နီၤလီၤလိာ် သကိးသးတၢ်အိၣ်ယၢၤ တဖၣ်, တၢ်မၤအလီၢ်, ဒီးအ့ထၢၣ်နဲး (bandwidth) လၢကထီၣ်ဘးဒီးတၢ်ပညိၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်မုၢ်လၢ တဖၣ်လၢ အတအိၣ်ထီၣ် တ့ၢ်နီၣ်တဘျီလၢ အပူၤကွံာ်ခဲန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. နတၢ်အိၣ်သး မ့ၢ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ, နတအိၣ်ထဲတဂၤဘၣ်.

ယသးခုဒိၣ်မးလၢ ပကိုဖိဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် အတၢ်ဂုၢ်ကျဲးစးဟ့ၣ်လီၤသးလၢ တနံၤဘၣ်တနံၤလၢ ကမၤလီၤတံာ်ဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ် ကဆဲး မၤလီၤဘၣ်တၢ်လၢဟံၣ်လၢ တၢ်အိၣ်သးတခါအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ယစံးဘျူးဘၣ် ကိုသရၣ်တဖၣ်လၢ ဆဲးဆိကမိၣ်န့ၢ်တၢ်လၢ အ ELL ကိုဖိ တဖၣ်ဒီးအဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် အတၢ်လိာ်ဘၣ်လၢ အလီၤဆီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ယစံးဘျူးဘၣ်စ့ၢ်ကိး ပှၤပှၤဆၢတၢ်ဖိတဖၣ်လၢ အဆဲးဃုထီၣ် လၢတၢ်ကဟ့ၣ် တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်, ဖဲပဝဲကိးဂၤဒဲး ပမၤဘၣ်လိာ်ပသးဒီး တၢ်မၤလိ အက့ၢ်အဂီၢ် လၢ အ့ထၢၣ်နဲးဖိခိၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးယသးခုဒိၣ်မးလၢ သုဝဲခဲလၢာ်လၢ သုအိၣ်ဒီးတၢ်ဝဲသးစူၤဃဲးဃဲးဒီး မၤတၢ်တနံၤဘၣ်တနံၤလၢ သုဟံၣ်ဖိဃီဖိ, ပှၤလၢသုအဲၣ်အိၣ်တဖၣ်, ဒီးသုနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ အတၢ်မုၢ်တၢ်ပၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်သးတဖၣ် လိာ်ဘၣ်ဝဲ ကီၢ်စဲၣ်ဒီးကိုတဖၣ်လၢ ကမၤချ့ထီၣ် အတၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အ တၢ်ရၣ်တၢ်ကျဲၤ, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတနီၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ပှၤမၤလိအဲကလံးကျိၣ်တဖၣ် အတၢ်လိာ်ဘၣ် တဖၣ်လၢ တၢ်ကဘိဘၣ် မၤသီထီၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပဝဲလၢပအိၣ်ဖဲ RBERN တဖၣ်, ပအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤခီဖျိလၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ပှၤဟ့ၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ဒီးပှၤပှၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်တဖၣ်ဘၣ်ထွဲ တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ်လၢ ELLs တဖၣ်အဂီၢ်, ဒီးပအိၣ်ကတဲာ်ကတီၢ်ပသးဒီး အဲၣ်ဒီးဆိၣ်ထွဲ မၤစၢၤန့ၣ်လၢနတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢကထီၣ်ဘးဒီးပှၤမၤလိတၢ်ဖိ လၢနကွံာ်ထွဲအိၣ်တဖၣ်အတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ်လၢအခီပညိတအိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်တလိာ်ဘၣ်အိၣ်တဖၣ်တအိၣ်နီၣ်တဘိဘၣ်. ပဆၢမုၢ်လၢလၢပကန့ၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ် တၢ်လၢသုအိၣ် ဒီးမုၢ်လၢလၢက"ထံၣ်" ဘၣ်န့ၣ်လၢအ့ထၢၣ်နဲးဖိခိၣ်ဖဲ တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်ပှၤသ့ပှၤဘၣ် (Professional Development) တၢ်မၤလိ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အါဘျီအကျါတဘျီ န့ၣ်လီၤ.

ကွၢ်ထွဲလီၤသုသး, အိၣ်ဒီးတၢ်ပူၤဖျဲး, ဒီးဆဲးမၤတၢ်မၤအဂ့ၤလၢသုမၤအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

လၢတၢ်ပၣ်ကဲအါ,

Carmen Diaz
ပှၤန့ၣ်တၢ်လၢတၢ်ဘၣ်စၢၤကတီၢ်, Capital District RBERN
carmen.diaz@questar.org